

Dohányárusok Közlönye

Megjelenik minden hó
1-én, 10-én és 20-án.
Egyes példány nem kapható
Előfizetési ár fél évre 5 koronára.
Előfizetni csak fél évenként lehet.

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTŐZSDE TULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESÍTŐJE.

ADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:
HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest. VII., Károly-körút 7. sz.
hova az előfizetési öszszek valamint a
kéziratok küldendők.
Előfizetési ár fél évre 5 koronára.
Kéziratok nem lesznek visszaadva.

TARTALOM. Friss szivarok. — Ez is kártérítés. — Vegyesek. — Szerkesztői üzenetek. — Kiadóhivatali üzenetek. — Hirdetések.

Friss szivarok.

Több hét óta halljuk azon panaszt, miszerint a szivarok oly állapotban kerülnek eladásra, mely teljesen használhatatlan. Ezen szivarok teljesen nedvesek, főleg a BB. britanica és az E szivarok.

Az E szivarok (belföldi gyártmány) pl. 1897. április havából datálódna, ez oly tény, mely eddig még meg nem esett. Többször akatuk már a m. k. közp. doh. gyári igazgatóságnak tudomására hozni, hogy ilyképen tovább vezetni az elárulást lehetetlen. Már régóta az a hiba, hogy a szivarokat nem adják kellő és elszíváshoz érett formában forgalomba. Igaz, hogy a szakember abból az elvből indul ki, melyet mi nem osztunk, hogy csakis a nedves szivar jó. A valódi Havanna szivarnál habár előnyös, a belföldi gyártmányoknál azonban határozottan hátrányos. A havanna szivarok szívásánál, ha nedvesek, gyakran kap a szívó nicotínmérgezést, hát még a belföldi szivaroknál, melyekből szenvedélyes szívó naponta 10—14-et szív el.

A legenyhebben azok járnak, a kik torok-katarust kapnak. Ezen nézetünket nemcsak mi, hanem az orvosok is vallják s a szívóknak a szivarozást a minimumra kell redukálni. Már most, hogy növekedjék a forgalom ilyen körülmények között. Ugy hiszszük, hogy a jelen körülmények között, a mikor a forgalom folyton csökken vagy legalább is, stagnál, nem szabadna nedves vagy rossz szivart a gyárból kiadni. Már most érezzük, hogy kevés a gyár és ha a legközelebbi jövőben nem fogják eme hiányt pótolni, megfogjuk annak hatását is mihamar érezni. Persze van kibuvónk is és nem hiszszük, hogy Magyarország bir annyi szivart fogyasztani, a mennyit Németország gyártani képes. Azt kerdjük, vajjon ez mindig így maradjon-e? Nem volna-e praktikusabb, hogy a belföldi szivarokat két éven át külföldön gyártsák, mialatt nálunk néhány nagyobb gyárat létesítenének. Nem ismerjük félre azon nehézségeket, melyeket egy új gyár létesítése okoz. De viszont az is igaz, hogy az utóbbi időben csakis akkor építettek új gyárat, a mikor már a legrosszabb hely-

zetben voltak. És mért várjunk ily rossz időkre.

Minden nagyobb iparág vezetésénél valamiképen a jövőben is kell látnunk. Mi már oly nézeteket is hallottunk, hogy új gyár létesítése tiszta számítás szerint nem fizetődik ki. Szakemberek kimutatták nekünk, miszerint néhány szivarfaj forgalma nem hajt annyi nyereséget, a mennyibe egy gyár teljes felszerelése kerül, azaz annak kamatait fedezné. Ezt is megengedjük. Ugyan hihetetlen, hogy egy oly gyár, mely évente 4—5 millió forint ára szivart gyárt, ne bírja azt az 50—60 ezer frtos amortisziós kölcsönt évente törleszteni, de hát még ezt is megengedjük. Elfelejténi azonban nem szabad, hogy egy ily gyár felállítását csak időről-időre feltolni lehet, de nem a végtelenségig. Hányszor kénytelen a kereskedő az egyik oldalon ráfizetni azért, hogy a másikon nyerhessen. A gyárak hiánya tehát a baj jelenleg is, mely bajt nem szabad csekélynek néznünk. Csak az új virzsiniaszivarokat kell emlékezetbe hozni s azonnal láthatjuk, mily tarthatatlanok a jelen állapotok. Új szivarfajt vezet be a kincstár, hónapokon keresztül próbaszivarokat készítenek s a mikor forgalomba kerül, akkor a quantum oly csekély, hogy az ember önkéntelenül elmosolyodik.

Ugy mondják, hogy a szivarok nem akarnak száradni. Természetes, hisz a szivarok csak akkor száradnak, ha — van készlet belőlük; s így van ez minden fajttal s csak az a kérdés, hogy lehetne ezen kalamitáson segíteni. Miután csekély a készlet, az újabb szivarok nedvesek, az így forgalomba kerülve az emberiséget a szivarzástól eljlesztik.

Ez is kártérítés.

Miután a magy. kir. pénzügyminiszterium a lottógyűjtőknek felmondott az osztálysorsjáték miatt, meghagyta igen loyális módon, hogy a lottógyűjtőket egy dohányeladási engedéllyel kártérítsék.

Amint látjuk tehát, legmagasabb helyen meg vannak arról győződve, hogy embereket, kik 20, sőt 30 évig államszolgálatban voltak, nem lehet csak szó nélkül elutasítani. Látjuk, hogy körülbe-

lül 600 család egzisztenciája van veszélyeztetve, vagyis tönkretéve, mit egy trafik engedéllyel akarnak jóvá tenni.

Nem említenők meg ezen körülményt, ha nem volna a dohányárusok, így tehát a lottógyűjtőknek is kárára. E szerint a lottógyűjtő, kinek még dohányeladási engedélye nincs, konkurál a dohányárussal, továbbá nincs még bebizonyítva, hogy ha eladási engedélyt kap, vajjon ki is fizetődik-e majd? E szerint egy dilemma előtt állunk, melynek következménye világos. Ott, a hol kell a dohányáruda, ott nem engedélyezik, miután ezen előnyt a lottógyűjtők élvezik, ezek azonban nem igen reflektálnak majd erre, miután, főleg a fővárosban már legtöbbszörre birnak trafikjogot is. Hát vajjon mit akarnak elérni ezzel a nyomoruságos iparaggal, miért rontják el még jobban. Tényleg azt hiszik, hogy oly fényes helyzet a m. kir. államkincstár részére dohányt és szivart eladni. Vagy talán egy család életszükségletei fedezve volnának dohányeladási joggal? Vagy tán az a 40 lottógyűjtő itt a fővárosban, kinek trafik engedélye van, minden megélhetési gondtól ment, főleg ha majd még körülbelül 40 vidéki lottógyűjtő feljön, hogy csekély nyereségüket megkisebbitsek. Valóban csodáljuk, hogy ily esetekre nem gondoltak akkor, a mikor ezen rendeletet kibocsátották, mely a lottógyűjtők anyagi helyzetét némiképp enyhítse.

Csodáljuk továbbá, hogy a pénzügyminiszterium is megkötö a kezét azzal, hogy oly helyeken is ad majd engedélyt, a hol arra szükség nem lesz.

Hiteles forrásból tudjuk, hogy azon mult évi rendelet, mely a dohányárudák számának csökkentését célozta, a legnagyobb szigorral hajtatót végre. A pénzügyminiszterium és igazgatóság csak oly helyeken engedélyezett dohányárudát, a hol arra nagy szükség volt. Most pedig jönnek majd teljesen idegen elemek a fővárosba s a hol akarnak vehetnek fel helyiséget s meg is kaphatják a dohányeladási jogot csak azért, mert lottógyűjtők voltak. Az egyetlen vigasz az, hogy azok, kik eddig birtak lottógyűjtődét trafik nélkül, azért most sem fognak

folyamodni, ha azt „kártérítés“ czimén kaphatják meg. Mi nem kételkedünk abban, hogy a pénzügyminiszterium mennyire nehéz helyzetben van, hogy a lottógyűjtőket valamivel kártérítse. Egyetlen mód a pénzbeli kártérítés lenne, erre azonban hiányzik a jogczim. Ha már ki is találta kártérítést, hát ne legyen ép olyan, mely dírekte árt. Talán az osztályosjegyek eladásánál kellett volna nekik különös beneficiumokat biztosítani, ez azonban ma már nem lehetséges s a mit a gyűjtőknek kártérítésül felajánlottak, tisztára veszélyesnek tetszik nekünk. Ha a dohányáruda felállítására szükséges valamely helyen, akkor adják meg, akár lottógyűjtő, akár nem, ha pedig nem szükséges, azaz, ha felállításával egy másik személy anyagi romlását idézzük elő, akkor nem adják meg senkinek, sőt még lottógyűjtőnek sem. Ilyennek kellene a helyzetnek lennie. Végül a következő tényről említjük meg.

Már a monopolium keletkezése idején előnyben részesültek dohányáruda elnyerésekor penzionált katonák, hivatalnokok özvegye, gyermekei. Magunk részéről azonban biztosíthatjuk a kincstárt, hogy az árusoknak 2% nincs, a kik ezen jogczim alapján kaptak engedélyt.

Most még csak arra konkludálunk, miszerint dohányeladási engedélyt csak ott adjanak, a hol arra feltétlenül szükség van.

Sajnáljuk a szegény lottógyűjtőket, kik elvesztették keresetforrásukat, de még jobban sajnálnók őket, ha oly üzletet adnának nekik „kártérítés“ czimén, melynél pár megmentett forintjukat is elveszítenék.

Vegyesek.

A kötelező koronaérték behozatala. A magyar és az osztrák miniszterelnök abban állapodtak meg, hogy koronaértékben való kötelező számítást 1898. január 1-én okvetlenül hozzák és hogy a provizórium által a törvény életbeléptetését nem késleltetik. Ausztriában szükség esetén császári rendelettel fognak intézkedni.

Dohánykiserleti állomás. A hazai dohánytermelés fellendülése érdekében Darányi földmívelési miniszter egy dohánykiserleti állomás létesítését határozta el. A nagyfontosságú intézmény helyéül Debreczen város van kiszemelve, ahol a gazdasági tanintézet gazdaságában létesül, de az intézettől teljesen függetlenül és önállóan. E központi állomással egyidejűleg még egy fiókállomást is létesít a miniszter, alkalmasint B.-Csabán.

A német gazdák nálunk. Szerdán reggel Mezőhegyesre érkeztek. A vasutnál az uradalom tisztikara, élén nemeskéri Kis Pál államtitkárral, fogadta a vendégeket, kiknek tiszteletére az uradalom a téli lovaglóban vacsorát adott. Másnap reggel kocsióra ülve, bejárták a hatvannégyezer hold kiterjedésű állami birtok nagyrészét s bámulták a ló- és szarvasmarha tenyésztés eredményeit. Megnézték a kendergyárt, a gőzekével való szántást, halastavat

és a cukorrépa-termelést. A külső mezőhegyesi gazdaságban levő versenypályán megszemlélték a tiszteletükre rögtönzött akadály-lóversenyt, melyben magyar csikósok legények futtattak. A díjakat a németek adták. Vizonyásul este az uradalom tisztikara népmulatságot rendezett előttük. A második napon, reggeli után a nagy lovarda oldala melletti téren a hároméves korban magánosoktól vásárolt méneket mutatták be nyereg alatt. D'Orsay gróf alezredes, a mezőhegyesi ménesparancsnok, ki az egész ménállomány alapos ismerője s e tekintetben az első szakemberek egyike az országban, a tér közepén állva, sorra magyarázta a németgazdáknak az elővezetett ménék származását, korát és egyéb jeles tulajdonságait. A kiváló egyedeket is érdeklődéssel szemlélték a német vendégek, szemle után kocsióra ülve, kihajtottak ismét a külső gazdaságokba s nem kevesebb, mint nyolcz gazdaságban volt alkalmuk úgy remek lóállományban, mint tisztavérű nyugati fajmarhákban gyönyörködni. A faszorok széléhez, hol a kocsióra elvonult, kihajtották a méneseket, a tinógulyákat, hizosertéseket, tokiyu ürüket s a tanulmányozók leszállottak a kocsióról a kitünő állatok megszemlélésére. Legtovább időztek a németek, mindenütt a ménesek, a csikók körül, jelét adva czálal is annak, hogy a magyar ló jó hírneve a haza határán túl közismert dolog. Mindazáltal a német társaság a vezetőség minden igyekezte és buzgalma daczára sem tekinthette meg kellő pontossággal az egész ménesbirtokot, mert e czélra nem hét nap, hanem hetek kellenek. Még is el lehet mondani, hogy a vendégek igen jó benyomást nyertek. Délután 4 órakor ért véget a szemle. A központban 5 órakor volt az ebéd. Az első felköszöntőt gróf Haugwitz mondta a házigazda, dr. Darányi miniszter egészségére, a ki a margitszigeti találkozás alkalmával szeretetreméltó módon fogadta és üdvözölte a gazdákat. Von Oldenburg nemeskéri Kiss Pál államtitkár elvette. Von Cannap a lótenyésztési osztály vezetőjére, Losonczyra emelt poharat. Legnagyobb óváció tárgya volt D'Orsay alezredes, kinek legtöbb része van abban, hogy németeink alapos tanulmányokat tehettek Mezőhegyesen, azonkívül Jubász Bálint igazgató és Spilka Zsigmond intéző, a gazdaság vezetői. D'Orsnyt Bieler köszöntötte fel, eltevén benne a magyar lótenyésztés legkitünőbb ismerőjét. Megkapó jelenet volt, midőn a tősztok után D'Orsay gróf egy gyönyörű arabs mént vezetett be trabb-ban az asztalok körül. Este 8 órakor búcsúztak a vendégek Mezőhegyesről s tovább utaztak Zemplén felé. Tályán Maillott báró, Bernát Béla országyűlési képviselő, Lippóczy, Görgey Gyula és dr. Szabó Gyula tályai birtokosok vendégei voltak; gyönyörködtek a Hegyalja vidékében, amelynek kedves helyei, barátságos népe nagyon megtetszettek nekik. Másnap reggel megnézték Senyey báró és Majláth gróf magyar szarvasmarha állományait s a berecki szivatyu-telepet. Windischgrätz herceg gazdaságában villásreggeli volt, három órakor pedig a Zemplénmegyei Gazdasági Egyesület az ujhelyi megyeház nagytérképben a vendégek tiszteletére fénys ebédet adott, amelyen sok felköszöntőt mondtak magyarok és németek. Azután a társaság az ujhelyi és ungvári pincekezelést tekintette meg. Végül a német gazdák elindultak a Tátrába. Tátra-Lomniczról kocsióra s tarpatoki völgybe rándultak ki, a villásreggeli a »Nagyasság asszony«-nál szolgálták fel, azután pedig folytatták utjokat Tátra-Püreden át a Csorba-tóig, magyarországi tanulmányutjuk utolsó állomásáig. A Csorba-tó partján volt a búcsúbankett. Hét órakor este Csorba állomárról hazafelé indultak. A három héten át használt

két különvonat Oderbergig vitte őket, ho éjjeli két órakor érkeztek meg, utjokat hosszabb tartózkodás nélkül folytatva. Ez idő szerint Berlinben pihenik a magyarországi fíradalmakat.

Kertészképző tanfolyam. A budapesti m. kir. kertészeti tanintézetet rendszeresített kertészképző tanfolyamon ez évi szeptember hó 15-én nyílik meg az új tanév. E tanfolyam célja a kellő előképzettséggel belépő ifjakat a kertészet összes ágaiban, valamint a modern szőlőművelésben is teljesen kiképezni; azokból elméletileg és gyakorlatilag egyaránt képzett szőlő- és faiskola-kezelőket, vándor- és szaktanítókat nevelni. A tanfolyam három évi tart, melynek végeztével az egyes félévi sikeres vizsgák alapján végbizonyítványt kap a tanuló. Az intézet a tanulók részére bennlakással, étellemezzel és (a ruházaton kívül) teljes ellátással van egybekötve, melyért a tanuló évenként (negyedévi részletekben) 200 frtot fizet. Vannak az intézetben ingyenes alapítványi helyek, a melyekre árva, avagy szegénysorsú, jó magaviseletű tanulók vétetnek fel. A felvételt egy a fizetéses, mint az alapítványi helyekre a földművelésügyi m. kir. miniszterhez való folyamodás után történik. Folyamodhatnak oly tanulók, kik négy középiskolai osztályt sikeresen elvégeztek s ép, egészséges és erős testalkatúak. A két legjobb végbizonyítványt nyert tanuló évenként 1000 korona utidíjat nyer a földművelésügyi m. kir. minisztertől, melylyel köteles az illető egy évet valamely kijelölt jelesebb külföldi kertészetben eltölteni. Katonai szolgálatokra vonatkozólag abban a kedvezményben részesülnek a tanulók, hogy a tanfolyam bevégezése előtt való besoroztatásuk esetén tényleges szolgálatuk megkezdését tanulmányaik befejeztéig elhalasztják. Egyébként az egyéves önkéntesi szolgálat kedvezményének elnyerése érdekében is folyamatban vannak már a tárgyalások s remélhető, hogy a tanfolyamot sikerrel bevégezt tanulóknek besoroztatásuk esetére az önkéntesi jogosultságot is megszerezni sikerülni fog. Ugy a felvételt, mint egyebekre nézve felvilágosítást szivesen ad az intézet igazgatósága (Budapest, I. ker., Gellérthegy, Ménesi-ut 45. sz.)

Új személydíjszabás. Az államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint augusztus 1-én az északnyugat-keleti személyforgalomban új díjszabás lép életbe, melylyel az 1895. évi január hónap 1-től érvényes hasonló díjszabás érvényét veszti. Ez a díjszabás Berlin, Borszóló, Drezda, Hamburg és Lipcse állomásoknak Belgrád, Konstantinápoly, Szaloniki és Szofia állomásokkal Oederben és Bodenbachon át való egymásközti személyforgalomban közvetlen menet, valamint Konstantinápolylyal való forgalomban közvetlen menettéri jegyek árait tartalmazza. Ez a díjszabás az államvasutak díjszabás-elárúsi irodájában (Budapest, VI., Csengery-utca 33. II.) 1 koronáért kapható.

Két új takarékpénztár a vidéken. Temesvárott két új pénzintézetet van alakulóban. Az egyik a „Temesvár-Józsefvárosi polgári takarékpénztár-részvénytársaság“, mely 100.000 forint részvénytőkével rendelkezik, a másik a „Polgári takarékpénztár-részvénytársaság“. Ennek alapitókáját 1500 darab 100 koronás részvény képezi, melynek kétharmadrésze már jegyezve van. Mindkét pénzintézet élén a város és a megye előkelő polgárai állanak és czéljuk a kereskedők, iparosok és gazdák hiteligenyit olcsó kamat mellett kielégíteni.

Podgyász- és darabaru-küldemények megjelölése. A magyar kir. államvasutak igazgatósága a nyári utazási és nagyobb áruforgalmi időszak beálltával ismételve kéri az utazó és szállító közönséget, hogy úgy saját, mint a vasuti szolgálat pontos és gyors lebonyolítása érdeké-

ben a szállításra feladott podgyáson a rendeltetési állomást, egyéb darabárakon pedig ezenkívül még a czimzett nevét, polgári állását és lakását a maga részéről kitüntetni sziveskedjék. A czim legalkalmasabban magára a burkolatra, vagy az arra egész terjedelmében ráragasztandó papírra irandó s csak ha ez nem lehetséges — szükséges az a darabhoz erősítendő fatábláskára, bõrdarabra vagy erős lemezpapírra írni. A közönség a vasut ily irányu támogatása mellett a podgyász, illetve darabárak helyes kiszolgáltatását nagyon megkönyviti és gyorsítja s különös biztosítékot szerez magának arra, hogy a nagyszámu küldeménynek a vasuti közegek által aránylag igen rövid idõ alatt végzendõ felvételénél előforduló — teljesen ki nem kerülhetõ téves bázczázások és elhurczolások a lehető legrövidebb idõ alatt kideríthetnek és helyreigazíthatóak.

Megnylt viczinális. A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetõségének kezelése alá tartozó Temesvár—Lippa—Radnai helyi érdekü vasut Gyarmata, Brukenau, Máslak-Remete, Allios, Temes-Hidegkut és Lippa állomásokkal, továbbá Csernegyháza, Simonytanya és Charlottenburg megálló-rakodó helyekkel május 29-én a nyilvános forgalomnak átadott. Valamennyi állomás az összes, Csernegyháza, Simonytanya és Charlottenburg megálló-rakodó helyek pedig csak a személy-, podgyász- és kocsiakományi teheráru-forgalomra (elszámolás nélkül) vannak berendezve.

A magyar beruházási kölcsön. A 123 millió vasuti beruházási kölcsönre vonatkozó javaslatot már legközelebb benyújtja a pénzügyminiszter. A pénzügyminiszter egyes pénz-csoportokkal és legutóbb a Rothschild-csoporttal a kötvények kibocsátása és piacra hozása ügyében több ízben tárgyalásokat folytatott. Minap egy esti lap arról értesült, hogy az üzlet ügyében már létrejött a végleges megállapodás, amelynek alapján a kormány a Rothschild-csoportot fogja megbízni a kölcsön kibocsátásával. Ennek megfelelően az összes többi pénz-csoportokkal megszakították a tárgyalásokat s a Rothschild-csoport most saját szervezkedésével van elfoglalva. A pénzügyminiszter utasítása értelmében nemcsak a csoport tagjai, hanem az összes budapesti pénzintézetek részt kapnak a kölcsön kibocsátásából, amár az emisszió fõlyupontja nem Budapesten, sõt nem is Bécsben, hanem a német- és franciaországi, valamint a hollandiai piacokon lesz. A kölcsön kibocsátásának ideje még nincs végleg meghatározva. Több oldalról igen erős érveket hoznak fel a mellett, hogy a kibocsátás elhalasztassék az õszre s ehhez maga a pénzügyminiszter is hozzájárult. Csakis az esetben, ha a jelenlegi nagy pénzbõség szakadatlanul folytatódik s fõként, ha a termés eredménye igen kedvezõ lesz, akkor esetleg már júliusban megjelenehet az aláírásra való felhívás. — A felhívatalos B. T. erre vonatkozólag a következõket jelenti: Az a hír, mintha a pénzügyminiszter a beruházási kölcsönre nézve a Rothschild-csoporttal a szerzõdést már megkötötte volna, ugy látszik, félreértésen alapszik. Lukács László pénzügyminiszter az erre vonatkozó tárgyalásokat a Magyar Hitelbankkal ugyan már megkezdte az ünnepek előtt, de a tárgyalások még nincsenek befejezve és folytatásukra elõreláthatólag csak a miniszternek erélyi birtokáról a hét vége felé várható visszatérte után kerülhet a sor.

A községi választások. Az igazoló választmány a községi választók összeirt névjegyzéké ellen felszólalásokra kituzte a nyolcz napos határidõt s az már lejárt. A nyolcz nap nem folyt le meddõn; a pártirodák összes kalamárisainak ki

kellett száradni, mire megírták azt az ezerhat-százhuszonegy felszólamlást, a mi beadatott. A Józsefvárosban az ellenzék az egész összeírás megsemmisítését és új összeírás elrendelését kéri, mert a VIII. kerületben a törvényrendelete és az igazoló választmány utasítása daczára mellõzték a nyilvánosságot. Ez pedig ugy történt, hogy a választók felvételére, vagy visszautasítására vonatkozó határozatot ki sem hirdették, hanem csak némajátékkal jelezték a fõlvetéleket s az ellenzék kiküldöttjei, kiknek a szomszéd kis szobában tényleg adtak asztalt, hogy jegyezhesseken. nem írhattak, mert nem hallottak semmit. A belvárosban a szabadelvü párt 728 felszólamlást adott be, de adott be egy csoport az ellenzék is. A belvárosban kívül — hol a reklamációk a sok házrombolás miatt más kerületekbe történt elköltözéseken sarkalnak — a legtöbb felszólamlás esik a Lipót-, Teréz- és Erzsébetvárosra, de a Józsefvárosra is jut 156.

Allandó kiállítás az iparcsarnokban. A kereskedelmi muzeum, a mely az ezredéves kiállítás miatt egy idõre kiszorult az iparcsarnokból, Dániel Ernõ báró kereskedelemügyi miniszterrendelete folytán ott nemsokára ismét megnyílik, hogy allandó kiállítási helyeül szolgáljon a hazai termékeknek. A honi ipar fokozatos fejlődéséhez képest az allandó kiállítás is nagyobb szabásúnak ígérkezik. A kiállítók u. i. olyan hatalmas számban jelentkeztek, hogy az egész óriási csarnokot megtöltik kiállított tárgyaikkal. Azelõtt tudvalevõleg, a csarnok közepe üresen állott, legfõkébb idõszaki kiállításokat tartottak benne.

Elvi jelentõségü bírói határozatok kereskedelmi ügyekben. *Megrendelés visszavonása az ügynöknél.* M. A. kereskedõ megrendelt S. L. ügynöknél egy gépet s a gép vételára fejében az ügynöknek egy váltót adott. A megrendelést azonban másnap visszavonta. Ezt az ügynök elfogadván, ki befejezeten beleegyezett abba, hogy M. A. kereskedõ az ügylettõl visszalépjen. Sõt megnyugtatósúl az ügynök a kapott váltót M. A. szemelättára tüzbe is dobta, illetõleg szinlelte, mintha tüzbe dobna. Az ügynök azután az ekként nála maradt váltót elküldötte a czégnel, M. és W. czégnel, mint egy fennálló megrendelést. M. és W. czég a gépet szállítani akarta, de M. A. kereskedõ azt természetesen nem fogadta el. M. és W. erre a váltót beperelte, mire M. A. kifogásokat emelt. A bíróság eme kifogásoknak helyt adott, kimondván, hogy az ügynök a tett megrendelés visszavonását joghatályosan elfogadhatja mindaddig, míg a megrendelésrõl fõnökét nem értesítette.

Tulajdonjog fentartása. Szokásban van, hogy kereskedõk egyes nagyobb értékü tárgyakat, oly feltétel alatt adnak el, hogy az illetõ tárgy tulajdonjoga mindaddig az eladóé maradjon, míg annak vételára teljesen kifizetve nincs. Ez az u. n. «tulajdonjog fentartása». A bíróságok azonban számos esetben nem respektálják a tulajdonjog fentartását, azon jogi nézetbõl indulván ki, hogy ha valaki egy tárgyat «elad», a melyet egy másik fél «megvesz», akkor az illetõ tárgynak tulajdonjoga eo ipso átmege a vevõre, és az eladó csupán csak a kikötött vételárat követelheti. A bírói gyakorlat e kérdésben ingadozó volt, de egy legutóbbi esetben a kir. Curia kimondta, hogy joggyakorlatunk újabb fejlõdésében a mellett foglal állást, mikép a jogtulajdonjognak a vételár teljes lefizetéseig való fentartása érvényesen kiköthetõ.

Szerkesztõi üzenetek.

I. G. urnak. Köszönet.

A. Sch. Sz. A mióta könyveket írnak, a kiadó mindig szítja a szerzõt, a szerzõ meg a kiadót s a mióta monopolium van, szítja a kis-árus a nagyárust és viszont. Ez az üzlet természetében felszik. Hogyan adhatna õnek a nagyárus új virginíát, a mikor neki sincs? Erre feleljen?

M. R. asszony, Bpest. Ha még 8 hétig gondolkozik, hogy mikép száríthatók meg a szivarok, akkor tán eközben meg is száradnak. Ha a vevõ goromba, ne törõdjék vele. Szegény vevõ! gondolja meg, annak el is kell színia a rossz, nedves szivart.

A. B. C. Anonym-levelek a papirkosárba kerülnek.

Kiadóhivatali üzenetek.

A nagykarolyi tek. pénzügyigazgatóságnak. Kérjük, hogy másfél év óta elintézetlen ügyünket mihamarább elintézzék.

Szegédszerkesztõ: Heltai Nándor.

Magyar királyi államvasutak Budapest-jobbparti üzletvezetõségé.

17988 II. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak Budapest-Jozsefváros pályaudvara mellett fekvõ északi fõmûhely egyes mûhelyeiben telített puhafa koczka burkolatot óhajtván létesíteni, ezen munkára ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk, melyre a rendszeres bélyeggel ellátott ajánlatok legkésõbb f. évi július hó 1-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetõség titkárságánál benyújtandók. Késõbb beérkezõ ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Bánatpénz fejében legkésõbb f. évi június 30-ig déli 12 óráig 400 azaz négyszáz forint készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban, az említett üzletvezetõség gyujtõpénztáránál lefizetendõ.

Készpénz után kamat nem követelhetõ, az értékpapírok pedig a budapesti és bécsi tőzsdén jegyzett utolsó napi árfolyam szerint értékben fogadtatnak el, névértéken felül azonban ezen értékpapírok semmi körülmények között nem számíthatnak.

Az ajánlatok borítékai következõ felirattal látandók el: „Ajánlat a budapesti északi fõmûhely telepen létesítendõ telített fakoczka burkolatról”.

A végrehajtandó munkára vonatkozó versenylettelek és szerzõdési költségcsámítás a m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetõség építési és pályafentartási irodájában (I. em. 50. ajtó) naponta 10—12 óra között betekinthetõk.

Budapest, 1897. június hó 3-án.

Üzletvezetõség.

Elsõ cs. kir. szab. Duna-gõzhajózási társaság.

Hirdetmény.

A Budapest—Budafok—Ercsi között közlekedõ helyi hajók f. évi június hó 6-ától fogva vasár- és ünnepnapon többé nem az eskütéri, hanem delutáni 2 órától fogva a görög-templom elõtti állomáson kötnek ki.

Budapest, 1897. június hó 1-én.

A forgalmi igazgatóság.

Az ország t. cz. dohánynagyárusaihoz!

Ámbár Magyarország dohánynagyárusainak jelentékeny és igen tekintélyes része a „**Dohányárusok Közlönyé**“-t azon meleg rokonszenvvel fogadja, mely nélkül egy oly szaklap, mint a mienk, nem állhatna fenn, mindamelett nélkülözzük a t. cz. dohánynagyárusok érdeklődését az oly kifejezetten elismert, czélszerű vállalatunk iránt, kik attól részint nyelvi, részint gazdasági tekintetektől távol maradnak. Tapasztalásból tudjuk, hogy más indokok nem forognak fenn arra nézve, hogy a megillető érdeklődés mutatkozzék egy lap iránt, mely minden számában világosan igazolja, hogy azon hivatás jólétét, melynek érdekében sikra száll, szíven hordozza. Mert mivel volna indokolható a részvétlenség oly lap iránt, mely híven tolmácsolja mindazon kívánságokat, nehezteléseket, panaszokat és sóhajokat, melyek évről-évre százféle variációban merülnek fel és minden haladást megakadályoznak? Mi indokolhatná azt, hogy a dohánynagyárusok egy része még mindig távol tartja magát egy oly mozgalomtól, melynek célja a testületi szellemet fejleszteni és szilárd alakulást adni egy foglalkozási ágnek, mely eddigelé csak szórványosan fejezte ki a javulás utáni törekvését.

Egyáltalában nem szándékunk lapunkat, amely életképességét már bebizonyította, és így a reklámot nélkülözheti, dicsekvő módon ajánlani. De ami bennünket arra készítet, hogy az ország t. cz. dohánynagyárusaihoz forduljunk, nem egyéb, mint az a kérelem hogy mindenki tehetsége szerint járuljon vállalatunknak minél nagyobb mérvben leendő kiterjesztéséhez, mert a biztos eredmény csak ez esetben fog gyorsan bekövetkezni. Legyen mindenki, aki a lapra még nem fizetett elő és ettől kicsinyes okok által visszatartott, azon meggyőződésben, hogy azon néhány fillér, melyet áldoz, oly célra szolgál, mely az ő érdekeit is előmozdítja és az ő kívánságait is illetékes helyen terjesztik elő. Mindenki, aki a lapot megkapja, azt kollegáinak is ajánlja! A dohánynagyárusok helyzete komoly és az ő üzleti tevékenységüknek különös jelentőség mindaddig nem tulajdonítatik, míg ők maguk testületileg nem szervezkednek. Ezen cél eléréni, az együttműködést lehetővé tenni, a közös ügynek egészséges bason alapuló fejlesztését előmozdítani, ez képezi azon programot, melyhez a „**Dohányárusok Közlönye**“ ragaszkodik és melynek pontos keresztülvitelére, megvalósítására törekszik.

Kérjük a dohánynagyárus urakat, hogy a közös ügy érdekében élénk agitációt sziveskedjenek kifejteni.

A „DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

szerkesztősége.